

PM 2003 RI (Dnr 304-475/2002, 304-54/2003)

Stöd till skadade fåglar och vilt

Skrivelse av Viviann Gunnarsson och Christopher Ödmann (båda mp)

Stöd till organisationer som t.ex. ”Katastrofhjälp för fåglar och vilt”

Skrivelse av Kristina Axén Olin (m)

Borgarrädsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Skrivelserna av Viviann Gunnarsson och Christopher Ödmann (båda mp)
respektive Kristina Axén Olin (m) anses besvarade med hänvisning till
vad som anförs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Skrivelsernas innehåll

Viviann Gunnarsson och Christopher Ödmann (båda mp) har i en skrivelse till kommunstyrelsen 2002-02-06 föreslagit att staden ska kontakta föreningen ”Katastrofhjälp för fåglar och vilt” för att höra på vilket sätt staden kan bidra ekonomiskt till föreningens arbete med skadade djur (*bilaga 1*).

Kristina Axén Olin (m) har i en skrivelse till kommunstyrelsen 2003-01-08 föreslagit att staden bör undersöka hur man bäst kan ge stöd till organisationer som föreningen ”Katastrofhjälp för fåglar och vilt” (*bilaga 2*).

Remisser

Skrivelsen från Viviann Gunnarsson och Christopher Ödmann (båda mp) har remitterats till miljöförvaltningen och stadsledningskontoret. Eftersom skrivelsen från Kristina Axén Olin (m) behandlar samma ämne som skrivelsen från miljöpartiet skickas den skrivelsen inte ut på remiss.

Miljöförvaltningen anser att det är viktigt att staden tillvaratar den resurs som frivilliga, engagerade och kunniga människor utgör. Förvaltningen förutsätter att man, innan beslut fattas i kommunstyrelsen, inhämtar Skadedjursgruppens synpunkter på behovet av frivilliginsatser och på vilka eventuella brister som finns i organisationen för omhändertagande av skadade fåglar och vilt i Stockholm.

Stadsledningskontoret anser att föreningens arbete är betydelsefullt, men att frågan är en riksangelägenhet och därför bör vara ett statligt ansvar. Naturvårdsverket har ansvar för andra insatser inom djur- och naturvård varför en framställan bör göras till denna statliga myndighet.

Mina synpunkter

Under de senaste åren har ett flertal incidenter inträffat som inneburit stort lidande för Stockholms fågelliv. Det handlar dels om olyckor då olja har runnit ut i stadens vattendrag, men också om sträng vinterkyla som förhindrat djuren att leva ett fullgott liv. Stockholms fåglar har vid dessa tillfällen till stora delar varit beroende av de insatser som frivilliga medborgare och organisationer har möjlighet att utföra.

Från kommunens sida är det gatu- och fastighetskontoret genom skadedjursgruppen som är ansvarigt för stadens viltvård, i enlighet med de skyldigheter staden har som markägare. Viltvårdarna avlivar skadade och sjuka djur och har inga möjligheter att vårda eller rehabilitera sjuka djur. Vad gäller Stockholms fågelliv så är det främst den ideella föreningen "Katastrofhjälp för fåglar och vilt" (KFV) som står för vård och rehabilitering av sjuka och skadade djur. Detta görs helt och hållet på frivillig basis och de enda intäkter föreningen har är de som fås in via medlemsavgifterna. Efter kontakt med skadedjursgruppen vid gatu- och fastighetskontoret bedömer jag att både gruppens verksamhet och den ideella organisationens verksamhet fyller ett behov och kan komplettera varandra för att viltvården ska kunna skötas på bästa sätt.

Den gångna vintern rädde mycket svåra förhållanden för Stockholms fågelliv, isarna låg tjocka runt Stockholm och den mat som gatu- och fastighetskontoret tillsammans med Norrmalms stadsdelsförvaltning dagligen gav till fåglarna i Strömmen räckte inte till. Som en följd av detta frös ett flertal fåglar ihjäl och ett stort antal togs omhand av KFV.

Att som främsta åtgärd avliva de djur som råkat illa ut, samtidigt som det finns kunniga personer som både vill och kan vårda djuren, är inte försvarbart. Det är dock inte rimligt att en ideell organisation ska vårda de fåglar som lockas till Strömmen genom matning och öppet vatten utan att staden på något sätt stöttar detta ekonomiskt.

Stockholms Hamn har tidigare ställt upp med bidrag och detta tydliggör att något måste göras på sikt.

Stockholms stad tar nu sitt ansvar och avsätter i budgeten för år 2004 500 000 kr till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Dessa medel ska användas för bidrag till utomstående organisationer som arbetar bland annat med att ta omhand skadade fåglar och vilt.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Skrivelserna av Viviann Gunnarsson och Christopher Ödmann (båda mp) respektive Kristina Axén Olin (m) anses besvarade med hänvisning till vad som anförs i promemorian.

Stockholm den 10 september 2003

ANNIKA BILLSTRÖM

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Viviann Gunnarsson och Christopher Ödmann (båda mp) har i en skrivelse till kommunstyrelsen 2002-02-06 föreslagit att staden ska kontakta föreningen "Katastrofhjälp för fåglar och vilt" för att höra på vilket sätt staden kan bidra ekonomiskt till föreningens arbete med skadade djur. Oljeolyckor är ett allvarligt hot mot stadens fågelliv. De tusentals fåglar som vistas i innerstadens vatten hotas att dö om inte akuta hjälpinsatser sätts in. I Stockholm ligger ansvaret för att ta hand om dessa fåglar på den ideella organisationen "Katastrofhjälp för fåglar och vilt". Detta sker dels vid rehabiliteringscentret i Vallentuna, dels i tillfälliga lokaler ute i samhället där olyckor inträffar. Organisationens verksamhet är idag hotad på grund av bristande ekonomiska resurser.

Kristina Axén Olin (m) har i en skrivelse till kommunstyrelsen 2003-01-08 föreslagit att staden bör undersöka hur man bäst kan ge stöd till organisationer som föreningen "Katastrofhjälp för fåglar och vilt". Trots insatser från frivilliga och stadsdelsnämnder är det många fåglar som lider i vinterkylan. Många fåglar tas om hand av föreningen "Katastrofhjälp för fåglar och vilt" som driver sin verksamhet ideellt. Verksamheten servar hela stockholmsregionen men får endast ekonomiskt stöd från Vallentuna kommun, trots att de flesta fåglar som tas omhand kommer från Stockholms stad.

REMISSER

Skrivelsen från Viviann Gunnarsson och Christopher Ödmann (båda mp) har remitterats till miljöförvaltningen och stadsledningskontoret. Eftersom skrivelsen från Kristina Axén Olin (m) behandlar samma ämne som skrivelsen från miljöpartiet skickas den moderata skrivelsen inte ut på remiss.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande av den 21 maj 2002 är av i huvudsak följande lydelse.

Inom staden finns Skadedjursgruppen som är knuten till Gatu- och fastighetskontoret. Skadedjursgruppen har ansvar för viltvården, i enlighet med de skyldigheter staden har som markägare, och ska avliva eller ta omhand skadade djur. Det är således inte korrekt att säga att det i Stockholm idag inte finns något ansvar från stadens sida att ta hand om skadade fåglar och vilt. I samband med oljeolyckan den 23 januari 2002 gjorde Katastrofhjälp för fåglar och vilt (KFV) tillsammans med Stockholms Hamn AB en stor insats för att omhänderta och rehabilitera oljeskadade fåglar. Stockholms Hamn AB upplät lokaler och stod för de flesta löpande utläggerna och man kunde på så sätt rädda många fåglar. Även Norrmalms stadsdelsförvaltning hjälpte till med utfodringen. Anledningen till att det vid detta olyckstillfälle blev KFV och inte Skadedjursgruppen som ansvarade för insatsen, trots att Skadedjursgruppen är ytterst ansvarig, är att KFV redan hade startat en räddningsinsats då Skadedjursgruppen fick information om olyckan. Skadedjursgruppen består av två personer som är jägare. Skadedjursgruppen saknar permanenta lokaler för omhändertagande av skadade djur men har till Miljöförvaltningen uppgett att det brukar gå att skaffa fram lokaler vid mindre incidenter. Skadedjursgruppen samarbetar med frivilliga personer och en viss kontakt finns även med frivilligorganisationer som KFV.

Miljöförvaltningen har inte den inblicken i hur arbetet med omhändertagande av skadade fåglar och vilt bedrivs som behövs för att kunna yttra sig om det generella behovet av frivilliginsatser. Miljöförvaltningen har dock uppfattat att Skadedjursgruppen, vid större olyckor där många djur skadas eller riskerar att skadas, behöver kunna ta in hjälp från frivilliga. Miljöförvaltningen anser därför att det är viktigt att staden tillvaratar den resurs som frivilliga, engagerade och kunniga människor utgör.

Förvaltningen förutsätter att man, innan beslut fattas i Kommunstyrelsen, inhämtar Skadedjursgruppens synpunkter på behovet av frivilliginsatser och på vilka eventuella brister som finns i organisationen för omhändertagande av skadade fåglar och vilt i Stockholm.

Stadsledningskontorets tjänstutlåtande av den 22 maj 2002 är av i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att organisationen "Katastrofhjälp för skadade fåglar och vilt" är behjärtansvärt och angeläget. Stadsledningskontoret anser emellertid att det är en statlig uppgift att bistå föreningen med ekonomisk hjälp.

Staden agerar vanligtvis i samband med större katastrofer och liknande, ofta i samarbete med andra myndigheter. Så kan även komma att ske om staden drabbas av stora utsläpp. Insatserna avser en lång rad åtgärder, varav miljö- och hälsoskyddsfrågorna utgör en del.

Olyckor sker inte enbart i Stockholms stad. Vad gäller sjöfarten berörs flera kommuner i Stockholms skärgård samt flera kommuner belägna utmed Östersjökusten. Frågan är därför inte av principiell kommunal karaktär. Vad gäller frågor som berör hela, eller större delar av riket vilar ansvaret genomgående på staten och dess olika organ. I detta fall bör det rimligen vara en uppgift för naturvårdsverket. Naturvårdsverket genomför exempelvis kalkning av sjöar i olika delar av riket för att motverka försurning. Försurningen får återverkningar på såväl växt som djurliv. Fisken påverkas både direkt och indirekt. Naturvårdsverket arbetar således redan med frågor som har beröring med föreningens verksamhetsområde.

Stadsledningskontoret menar att ekonomiskt bistånd till föreningen "Katastrofhjälp för skadade fåglar och vilt" således inte bör utgå från staden. Stadsledningskontoret anser därför att framställan om bistånd bör riktas till den statliga myndigheten naturvårdsverket.

Till kommunstyrelsen

Skrivelse angående stöd till skadade fåglar och vilt

Onsdagen den 23 januari 2002 skedde ytterligare ett oljeutsläpp i Stockholms vatten. Den här gången var det en slamsugningsbil som läckte 400 liter olja i Strömmen mellan Norrbro och Riksbron. Samtidigt pågår ett saneringsarbete i Djurgårdsbrunnsviken av 2000 liter olja från en sjunken båt. Så länge vi har trafik i innerstaden kommer den här typen av olyckor att ske.

Oljeolyckor är ett allvarligt hot mot Stockholms djur- och växtliv. De tusentals sjöfåglar som vistas i innerstadens vatten hotas att dö om inte akuta hjälpinsatser sätts in. I Stockholm finns det idag inget ansvar från stadens sida att ta hand om skadade fåglar och vilt. Den organisation som ombesörjer detta är "Katastrofhjälp för skadade fåglar och vilt" som med ideella insatser räddar tusentals liv årligen. Detta sker dels vid hjälpcentralen i Vallentuna och dels i tillfälliga lokaler ute i samhället där olyckor inträffar.

Organisationens verksamhet är hotad. De enda ekonomiska medel verksamheten förfogar över är medlemsavgifter, vilket inte längre är tillräckligt. Varje gång utryckning sker uppstår en akut situation, bland annat beroende på att man inte har någon lokal att vara i. För att kunna tvätta och sedan värma och sköta om oljeskadade djur krävs lokaler och personal som kan vårda och utfodra. Detta finns inte idag eftersom organisationen befinner sig i ekonomisk kris.

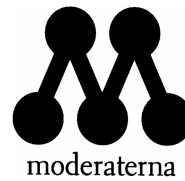
Med hänvisning till ovanstående föreslår vi kommunstyrelsen besluta att:

1. staden kontakter "Katastrofhjälp för skadade fåglar och vilt" för att höra på vilket sätt staden kan bidra ekonomiskt till organisationens arbete med skadade djur.

Stockholm 2002-02-06

Viviann Gunnarsson (mp)

Christopher Ödmann (mp)

Skrivelse

Till Stockholms kommunstyrelse

Den senaste tidens hårda kyla har inneburit svåra umbäranden för Stockholms fågelliv. Fåglar kämpar för sin överlevnad, främst gäller det svanar och andra sjöfågelarter som är beroende av öppna vadar och utfordring från människor för att klara vintern. Utan stockholmarnas frivilliga insatser skulle hundratal fåglar duka under, men även stadsdelsnämnderna tar sitt ansvar för att utfordra fåglarna och hålla isvakarna öppna.

Trots alla insatser från frivilliga och stadsdelsnämnder är det många fåglar som lider svårt i kylan. I jakt på föda och vatten hamnar ibland utsvultna och försvagade fåglar på mindre lämpliga ställen, som exempelvis Centralbron, vilket kan skapa trafikproblem och andra olägenheter. Många av dessa fåglar avlägsnas och förs till organisationen *Katastrofhjälp för fåglar och vilt* i Vallentuna där de tas om hand för att sedan sättas ut igen. Det här en verksamhet helt på frivillig basis som serverar hela stockholmsregionen. Enligt uppgift får föreningen stöd endast från en kommun i länet, Vallentuna, men de flesta fåglar som tas om hand kommer från Stockholms stad. Det arbete som föreningens medlemmar lägger ned på att rädda och hjälpa sjöfåglar i Stockholm uppskattas av stockholmarna och kommer staden till del i form av ett rikt fågelliv. Stockholms stad är den kommun som drar mest nytta av föreningens verksamhet, och mot bakgrund av det stora engagemang för fågellivet som stockholmarna har visat under den stränga kylan, anser jag att staden nu bör undersöka hur man bäst kan ge stöd till organisationer som föreningen för Katastrofhjälp för fåglar och vilt.

Kristina Axén Olin

Stockholms stadshus den 8 januari 2003